

man det da ikke i 1875; da var jo Eiden dertil. Hvorfor gjorde de da ikke Deres til, at den kunde komme i Stand ved Ministeriets Dannelse, saa at dette Things Tanker, som de maatte vide ikke vare saaledes ihjelslaaede, ogsaa kunde have faaet sit Udtryk i Regjeringen. Hvorfor gjorde man ikke Sit til, at dette kunde ske, men mødte i Stedet for med en Regjering af yderste Hjørne af Høire. Naar man derfor siger, at vi vilde Alt eller Intet, saa siger jeg: det skulde de Herrer sidst tale til mig om; jeg har ikke alene personlig vist det Modfatte, men jeg har, saa langt min Indflydelse paa Pressen rækker, gjort Mit til, at den kunde indtage den Holdning, at man virkelig vilde en Overenskomst. Men hvad har man saa svaret derpaa? Man har svaret: Nu ere de forslagte og forknyttede, nu skulle vi let faae dem knuste. Tror man derefter, at der skulde være Udbygning til Smødekommunen, saa tager man feil; af Ståde bliver man klog, siger Ordsproget, men sjelden rig. Forøvrigt skal jeg gjentage, at naar den Tid kommer — og jeg spæler mig forvisset om, at den vil komme tidligere eller senere — da man ser, at dette Thing maa have sin grundlovsrættelige Indflydelse, ogsaa paa Regjeringens Sammensætning, da er der mange Enkeltheder, som jeg kan lade falde, da kan der gives efter i Mængde og Mægt, og da skal man se, at der er større Godmodighed til Stede, end man maaske har tænkt sig; thi det er dog sandt, at det danske Folk er et godmodigt Folk, ja, det er maaske ikke frit for, at der er vel megen Ollebrødsbarmhjerthed hos det. Da skal det vise sig, at Ingen vil være villigere til at sammenarbejde end jeg, der er Intet, jeg hellere ønsker. Thi jeg gjentager, hvad jeg tidligere har udtalt her i Thinget: det, der har sendt mig herind, har oprindeligt ikke været Tanken om parlamentariske Kampe, som jeg helst havde undgaaet, men om virkelige sociale Reforme, og dersom Regjeringen, bortset fra, at dens Dannelse var som en knyttet Næve i Ansigtet paa den Smødekommunen, der var stiftet i 1875, virkelig havde villet fremme sociale Reforme, som havde Noget at betyde, skulde jeg have støttet den og fulgt den. Det vil mindes, at Skylden ikke er min; jeg har tilligemed Andre indbragt et Lovforslag, der gik i den Retning, men det mødte kun bestemt Afslag som Noget, der var aldeles ubrugeligt, og det var blot et enkelt Punkt. Slutteligt skal jeg blot gjøre en Henvendelse til den høitærede Konseilspræsident, og det er den: han sagde under Finantslovens anden Behandling i dette Thing, at dersom begge Thing voterede imod ham, vilde han gaa af. Det er imidlertid meget rigtigt, hvad den ærede Ordsfører (Berg) bemærkede, at det kunde jo føre til, at selv om et stort Flertal i dette Thing og maaske et meget stort Mindretal i det andet Thing vare enige mod Regjeringen, kunde dog et ganske lille, knebent Flertal af Godseiere og Privilegerede i det andet Thing

holde den paa dens Plads. Det var altsaa med andre Ord vel ikke den purpurklædte Absolutisme, man vilde, men Fortsættelse af Herremandsregimentet før 1860. Jeg tror nok, det er den rigtige Opfattelse af den ærede Ordsførers Udtalelser, og i saa Henseende maa jeg være enig med ham. Jeg tror, Stillingen maa opfattes noget anderledes, end den høitærede Konseilspræsident gjorde. Selv om man ikke er Parlamentariker i den Betydning, at man mener, Regjeringen absolut skal være i Overensstemmelse med Underhuset eller Folkethinget, gaar dog den Stilling, som den høitærede Konseilspræsident den Gang indtog, virkelig ikke an. Det forekommer mig, at selv om man ikke er Parlamentariker, maa man i en konstitutionel Stat med en Forsatning som vor sige: naar Regjeringen vil have en Lov gennemført, som er nødvendig, og det er unægtelig Finantsloven — men ikke kan faae et af Thingene — det være nu det ene eller det andet — til at gaa med sig, maa den enten opløse Thinget eller ogsaa gaa sin Vej. Det forekommer mig at være den korrekte Opfattelse; ellers komme vi aldrig til et virkelig konstitutionelt Regimente. Jeg skal nu slutte med at sige, at dersom man venter, at vi skulle komme igennem med den nuværende Regjering, tager man feil. Det Sidste, jeg har hørt i Sylland — og jeg var der jo ikke saa ganske kort, som de Herrer vide, saa jeg fik mig erkjendigt lidt om, hvad man mente derovre — det var det: giv under ingen Omstændighed efter under den nuværende Ministerium, og navnlig ikke længe den høitærede Kultusminister sidder paa sin Plads. Ja, det siger jeg ikke, fordi jeg har Noget imod den høitærede Kultusminister personligt. — Dvertimod han er, hvad vi Alle paaafkønnen, klar og kort i sine Udtalelser og dygtig i sine Handlinger; men han er ogsaa — saa forekommer det mig, og det er vel det der har stødt Befolkningen — noget selvrædig.

S. P. Hansen: Grunden, hvorfor jeg har begjært Ordet, er den, at jeg ønsker i al Korthed at udtale mine og mine Bølgerees Anskuelse lige overfor den nuværende Situation. Det er mig en Fornøjelse at kunne sige, at de Anskuelse, jeg har, har ogsaa ved anden Leilighed været gjort gjældende af vore ærede politiske Modstandere, vel at mærke, naar Leiligheden har passet dem. Mine Anskuelse er nemlig disse, at naar et Monarki som vort med en konstitutionel Forsatning skal regjeres paa forfatningsmæssig Maade og til Held for Folket, maa det regjeres efter parlamentariske Grundsatninger. Som Følge deraf maa man jo antage, at naar nu den høitærede Regjering modtager Finantsloven af os i den Form, hvori den nu foreligger, saa maa det være dens vigtigste Opgave, naar den kommer over i Landsthinget, at søge at faae den gennemført der. Men Regjeringen har udtalt ved Forhandlingen